

Ties Verdunu beperstojo eina dideliausi musiai.

Ant kitų frontų neįvyko jokių didesnių permainų.

VĖL KALBAMA APIE LIETUVOS "KARALIŲ".

Baisybės vokiečių belaisvių laukuose. Nauji vokiečių suokalbčiai Amerikoje. Revoliucijos maištai Kynuose.

Vokiečių ofensivė pas Verduną.

Akištas karės korespondentas Amerikietis Cyril Brown, prisitęsęs „New York Times'ui“ platų aprašymą apie vokiečių militarinę ruošą pas Verduną, kur dabar eina visame fronte atakliausia batalija. Štai maždaug to korespondento žodžiai:

„Raktas į Verduno bataliją tai amunicija ir ta amunicija linkui Verduno plaukia be perstojo iš Vokietijos dirbtuvių.

Savo kelionėje frontan aš mačiau visą amunicijos traukinių procesiją, vieni jų slinko per Vokietiją, kiti per rubežius Francojon. Vėliau mačiau iškraustant tas mirtingas prekes mažose strategiškų geležkelių stotyse, priešais pačias prancūzų kanuoles regimai pasitikint, kad vokiečių artilerijos didesnė pajėga nutildys prancūzų baterijas.

Simtai lauko darbininkų įtėpę kiekvieną savo dirksnį ir muskulą kamuojasi skubiai iškraustydami pavojingus tavorus ir dėdami juos į milžiniškas krūvas, kurios atrodo tartum kalnai. Kiti darbininkai po apolierių priežiūra sukrauja amuniciją į tam tikrus vagonus, kurie nugabena ją į priešakiniausias pozicijas, kur galėkančia savaitė bus artilerijų šaudynės, laikinai nutiestais geležkeliais, vadinamais dėlei jų išsiviniavimo žaliųjų keliais. Tiems geležkeliams bėgiai (rėlės) iškalno priręgti lig mažiausio šriubo skytelės pritaikymui, taip kad daugiau prie jų nieko nereikia, kaip paklot ant žemės ir pridrėdinti. Toos sudedamuosius geležkelius irgi išvažiama mažais, taip vadinamais, žaliųjų vagonėliais ir kur tik jų prireikia ar prireiks už savaitės, kitos, ten nutiestama ir tokiu būdu jie vis arčiau Verduno varosi.

Kareiviai gi užimti kelių dirbimu, kadangi be atsakančių kelių negalima tinkamai panaudoti milijonų bombų pasekmingam Verduno bombardavimui. Iš dalies ta aplinkybė, jog pirm atgabendimo sunkiosios artilerijos reikia praveisti daug mylių gerų grunto akmens kelių, paaiškina savaimi dėlko vokiečiai apie Verduną taip mažai pasivarė pirmyn.

Vokiečių milžiniškos kanuolės.

Kur tai Francojose turėjau progą užganėdinti sena savo troškimą pamatyti vieną milžiniškųjų 40 centimetrų kanuolių, vadinama „storoji Berta“, kuri pas vokiečius saugiau dobojama nuo svetimų akių nei haremo grožybė ir jokiam neutralui ji neparodoma su visomis jos paslaptimis.

Būtų nepatogu duoti jos smulkesnį aprašymą net jei ir cenzura leistų, ko žinia, ji neleid. Bet gal neužgins man pasakyti, jog storoji Berta buvo dusyk augštesnė už žmogų ir neapsakytai stora. Džiaugiamasi, kad ne esu korespondentas prancūzų pusėje ir buvau apsaugotas nuo jos tol siekiančių mirčių būklių.

Nuo tos baisybės mane mandagiai prašalino josios sargai. Vien tegalėjau pastebėti, jog vokiečių garinis volas tai ne vien žodžių figura. Mes praejome sunkiųjų garo vėly baterijas, partrauktas čia tam kad padėt išdirbti storulei Bertai kelis. Čia vėl pamatome keistas naujas kriokiančias baisybes, ugnia spjaujančius motorus daugelio šintų arklių pajėgos, tempiančius plieną ir cemen-

tą didžiulei kanuolei Bertai. Toliau perkirtome kokį tuziną eilių visokių vežimų su prekėmis, vagonų, apicierius lenktyniuojančias automobilius, dainuojančius pėstininkus, daugiau artilerijos, lauko ligonbučius, — visi slinko linkui Verduno.

Nėra didelių nuostolių.

Ant šių žinių rašėjo, kad šiek tiek aiškiau įsivaizdinti Verduno bataliją reikia žymiai sumažinti skaitlines paduodamas talkininkų ir neutralių raportuose apie pasibaigtas vokiečių kareivių aukas, ypač kur skaičius siekia šimtus tūkstančių ar viso armijos korpuso sunaikinima. Ankščiau nei metai atgal pats kaizeris davė isakymą, kad pirmoje vietoje turi būti kareivių gyvasties apsaugojimas ir nėra jokio daroymo, kad pas Verduną būtų bereikalingai vokiečių kareiviai aužrojami.

Ant svarbaus karško geležkelio linijos iš Coblenz į Metz'ą aš, girdi, nesutikau nei vieno ligonbučio traukinio. Ant strateginio geležkelio iš Metz'o į Francoją per Longway ir Longuyon į Metz'ą sutikau vieną ligonbūtį traukinį; jis buvo pripildytas tik lengvai sužeistais kareiviais. Du didžiausi vokiečių karški ligonbučiai buvo toli gražu neprigręsti. Iš Sedan'o į frontą aš sutikau daugiau sužeistų. Dauguma jų su bilietais įsiūtai į uniformą galėjo vaikščioti.

Retai pasitaikydavo pamatyti prikimštus ir motorinius ambulansus. Nieko panašaus čia nėra, kad palyginus bent dalinai su ta nepertraukiamais kančių sriove, kurią aš sutikau spalio mėnesyje ant kelio apie dvidešimt mylių ilgio į Vilnių ir per Vilnių. Praktiškai visi tinkami kaimai bei namai, kuriuos praleidome keliaudami frontan, turėjo lauko liginę. Tečiaus nors jos buvo tam išeigtos, kad galėtų atakančiai patarnaut atsitikime perdidelio sužeistų skaičiaus, šiandien juose nei kiek nedaugiau liginų kaip paprastai kad buvo.

Vokiečiai pasiryžę paimt Verduną kamažiausia kraujo kaina net kad ir savaitės reikėtų tiksi kantriai laukti.

Prancūzai belaisviai jiems laimėti.

Ziurėjau į tūkstančius pastaromis keliomis dienomis paimtų prancūzų belaisvių, laikinai patalpintų prancūzų barakuose ir aptvertų akstinuotų vielų tvora. Jų išvaizda ir upas buvo kageriausi ir jie puikiai aprūpinti visu kuo.

Tie kareiviai atrodė jaučianties laimingais, jog dar gyvena po vokiečių pašėlusios kanonados, bet nei viens neabejojo Francoją galų — gale laimėsiant pergale.

„Vokiečiai, pasak jų, niekados negausia Verduno, kad ir mūs esą milijone ketvirtų šimtuštų. Kalkurie išreiškė savo nuostebą, dėlko angliai lig šiol nepradėjo didelės ofensivės, kad padėt prancūzams pas Verduną.

Visi, su kuriais kalbėjau, šiek tiek nusiminę sulig maisto, kadangi jie įsitikinę, jog Vokietija labai stinga maisto, o ateityje gi būsia dar aršiau ir mažesnes porcijas jiems išduosia. Męs gi mėginome juos įtikinti, kad badu jų neišmąrysa.

Tarpe tų užimančių belaisvių buvo vienas kabareto ir vaudevilio giedorius nekuris Reynard, kurio aktoriskas ūpas neimaz neatsimainė nepaisant armočt dūzdimio ir savo belaisvės. Jis pasakojo, kaip Malanourt'e vokiečiai užpuolė juos netikėtai ir kaip jis su savo draugais prieš juos kovėsi pakol neiššovė paskutinį kartėdį. Simta

tūkstančių šūvių jie paleidė į vokiečius.

Kareiviai kol kas geriausiai dvasios padėjime ir neatrodo, kad jų tas ūpas atsimainytų. Bavaričiai, kurie beveik vieni iš vokiečių tikrai mėgsta karę dėl mūsų pamėgimo, jie labiausia smelkias arčiau prancūzų. Kaihoje su kai kuriais tų kareivių atradau juos nepajudinamais, zero būdo ir pilnais savim pasitikėjimo, su nepaslepianiu troškimu grįžti namon pas savo pačias ir vaikus, bet pasirengusių išpildyti savo priedermę ir sulaukti tos karės pabaigos.

Būtų neteisinga ataka ant Verduno vokiečių smarkiu pašėlusiu plūdumu. Nieko panašaus čia nėra, kaip nėra tų milžiniškų kariuonų, anie kurias raportai praneša.

Vokiečių karė pas Verduną tai puiki ir suorganizuota didelio inžinerijos darbo ruoš, kuri eina labai pamaži prie savo galutinio tikslo — paimti Verduną pirmiau ar ankščiau.

Vokiečių lakūnai bombardavo rusų orlaivių stotis.

Vokiečiai giriasi, kad jų orlaiviai 8 d. balandžio pasekmingai atakave rusų orlaivių bazą apie Rygos uosta, ant salos Oesel. Būk nuometė dvidešimt bombų. Po tam, nepaisant rusų lakūnų smarkiu kontratakų, vokiečiai sugrįžė prie savųjų bė jokių nuostolių.

Vėl du Britanijos laivai sutorpeduoti.

Londonan pranešta apie paskandimą dviejų Anglijos laivų Adamton ir Avon nuo submarinų užpuolimo ir sugedimą Danijos laivo Asger Rvz. Su paskandintu laivu Chantala, žuvo jo inžinierius ir aštuoni jo tarnybos sąnaliai. 92 žmones gi išgelbėta.

Rumanijai užkirstas kelias.

Berlyno telegramas paskelbė, jog Rusijos valdžia uždraudė tolesnį išgabentimą — savo prekių Rumanijon. Vokiečių nuomone Rusija taip pasielgus Paryžiaus pastarosios talkininkų konferencijos pasekme, kad pabaiginti neutralės valstijas ir pakenkti jų geriams santikiams su centralėmis viešpatybėmis t. y. teutonais ir jų padėjėjais.

Vokietija nesikėsinsianti ant Amerikos.

Vokietijos užsienių ministeris Herr von Jagow, pašiepdamas paskalus, būk Vokietija, užbaigus karę, kibs į Kanadas ir Suv. Valstijų skvernus sako:

„Kai žmones gali tikėt tokiom pasakom? Kiekvienam jausmais neapsaugusiam aiškiai suprantama, jog Vokietija niekad tokio beprotiško tikslo neturėjo.

Lyginai juokingi paskalai būk Vokietija po kari keršys Suv. Valstijoms antiamerikietiška politika. Girdėjau, kad Amerikoje bailios sielos permato Vokietija po kari lauzysiant Monroe doktrinos teises ir įskelsiant savo vėliava Pletinėj ar Centralėj Amerikoje ar net pulsianti ant Suvenytų Valstijų.

Nereikia nei įtikinimo, kad toki raportai leidžiami Vokietijos priešų perdaug paiki, kad užginčyti juos.

40 valandų atlaidai Maspetho bažnyčioje.

Nuo sėredos vakaro Maspeth'o, New Yorko miesto dalies, lietuvių bažnyčioje yra taip vadinamos T r i d u m pamaldos, prirungiamai prie 40 valandų atliadų toje pat bažnyčioje, kurie tai 40 valandų atlaidai prasidės Verbu nedėlienyje ir užsibaigs Didėsės savaitės utarninko vakare. Per 40 valandų atlaidus pamaldos bus 5 ir 9 valandų rytais ir pusiau aštuntą vakarais.

Is Lietuvos.

Lenkai šeiminkauja Lietuvoje.

Lenkai Lietuvoje savo pozicijas tvirtindami, dar prieš karę galando dantį, norėdami lietuviose užtyti tik žalia medžiaga savo neva kultūros tikslams. Vyriausiasis karės vadai pasiekė iš lenkų atsikūlimą, jie pajūto dar didesniais Lietuvos šeiminkais, tikėdamas sudarys iš Lenkijos ir Lietuvos vienumą. Pasinaudodami gera progą, sudarė Suvalkų gubernijoje obivatelijų komiteta, i kuri nerado reikalingų pakviesti priderama skaičių lietuvių, nors šioje gubernijoje žymi dauguma — lietuviai.

Pernai vasara vėl kelianti iš Vilniaus sudarė taip vadinama „obivatelijų“ Kauno ir Vilniaus komiteta. Dumos atstovas G. Svencickis išgavo rugsėjo 2 d. iš vyriausybės leidimą sudaryti tą komitetą su labai plačiomis teisėmis.

Jo istatai iš-teigėjas Svencickis kviečia steigiamam su sirinkiman žmones, kuriais pasitik visuomenė, ir tas su-sirinkimas renka du trečdaliu komiteto narių. Paga-liaus taip sudarytas Komitetas pasikviečia dar likusių vieną trečdaliį savo nuožūra.

Gruodžio mėnesyje buvo suauktas steigiamas iš susirinkimas beveik iš visų lenkų ir keletu rusų ir širinktas komitetas. Nuo-tabu kad lenkai steigdami Lietuvos „obivatelijų“ komiteta nesurado lietuvių kuri iš pasitik-tų visuomenė, ir nei vieno nepa-škvietė, tarėdamies pa-tym vieni šeiminkausia Lietuvoje, prisitarė tik ma-to-mam patoguimi keletu rusų. Taippat nerado kviestinai-nei žydu, nei gūdo.

Dar sausio mėnesio pradžioj šis komitetas kreipėsi i Tatjanos Komiteta, prašydamas 20.000 rub. kas mėnuo pašalpos. Tada Tatjanos komiteto narvs M. Yčas paklau-sė, kas tą komiteta sudaro, kiek jame yra lietuvių, žydu ir kitų tautu. Komiteto istėgėjas svencickis nurodė, kad esa du, lietuvių atstovas Keimis ir Cijanaiš.

Kiek jame yra lenkų ir kiek kitų atstovų, jis nutylė-jo. Todel M. Yčas pasiūlė pašalpos paskyrimo klausimo nesvarstyti, kol nebus užtenkamai žinių ir kol nebus gvarantuota, kad komitetas, kuris sudaro teritorijalia organizacija, bus sudarytas iš visų tautų atstovų.

Taip dalykamą virtus, lenkai emė vesti su lietuviais derybas, gaudydami ir kviesdami pas save tai vieną tai kitą visuomenės darbininku, norėdami pridenęti tą vien-šaitiką komiteto sąstata.

Tuo tarpu atsiskalo Komitete dalyvauti atstovas P. Keimis ir savo laiške nurodo atsakymo prieštai. Jis pareikaluoja, kad komitetas būtų sudarytas, remiamis teisingumo principais ir dedant pamatui, kaip tautinius, taip ir luominis krašto reikalus.

Paskiau, jo Keimio gauna pakvietimą ir adv. Petruš-kevičius, kuris šiam klausimui apsva-rstyti pasiūkia lietuvių visuom-nės darbininku būrį i kurį buvo pa kviesta įvairias krypsnio žmonės. Tuose pasitarimuose pripažinta, kad atstovo Keimio žyvis padaryta teisingai ir susirinkimas išdirba atsakyma — rezoliucija, kurioje nu-rodė, „obivatelijų“ komitetai, kad lietuviai, laikydami la-bai svarbia dalyku sudaryti komiteta panašiomis pla-čiomis teisėmis, galėsi i jį eiti nariai tik tada, kada bus duota mums tinkama atstovybė, ir kada visas komitetas bus reorganizuotas taip, kad būtų patenkinti teisingi gy-ventojų daugumos reikalai — visoms krašto tautoms tu-rėti komitete tinkama atsakomybę.

Sis ilgokas paikiai visą dalyką nušviečias raštas, va sario 12 d. buvo išstali išspausdinta rusų dienraštyje „Rieš.“ Atsakymo i jį „Obivatelijų Komitetas“ dar ne-davė.

Ažuot atakius raštū „Obivatelijų Komitetas“ delega-vo Dumos nari, lenkų eudeką Račkauksi, ir rusų Kra-sovskį vesti derybas su Liet. Centr. Komiteto pirmininku M. Yču. Tos tarybos buvo vas. 15 d. V. Dumoje. Cia de-legatai pasiūlė lietuviams aiškia propozicija. Girdi mes pripažintame kad komitetas negerai sudarytas ir kad lie-tuvių, žydu ir gudų reikia išrinkti, bet nesutinkame, kad lietuvių būtų dauguma.

Prie šestmenų priėjus, delegatai pasiūlė tokią tvar-ka: dabar komitete esą 17 žmonių; 4 rusai, 12 lenku, 1 lietuvis (M. Slezevičius), taigi sutinka jie duoti lietu-viams dar 7, žydam+2, gudams 1 ir rusams 1. Yčas nu-rodė, kad ir tokiu pasiūlinimu vargu ar lietuviai pau-rės toliau tarti. Tada delegatai pasakė, kad vargais ne-galimas „Obivatelijų Komitetas“ duosias lietuviams dar dvi vieti, bet savo narių jau esamųjų Komitete nusiuk-tias paleisti. Tuo būdu komitete būtų 12, o lietuvių bū-tų tik 10. M. Yču buvo pastebėta, jog komitete pamate jau kaip ir būtų dedamas daugumos atstovybės mastas, kad pasiūlinimą priėmus tuo pačiu lietuviai kaip ir pripa-žintų lenkų daugumą Lietuvoje, ko jokiu būdu negalima būtų ilgai nu pateisinti: jog lietuviai niekuomet nesu-tiks, kad Lietuvoje šeiminkautų maža sulenkėjusių dvarininkų sąujele: todėl abejotina, vargu lietuviai su-tiks darbuotis tokiam komitete, kuriame lenkų dau-guma.

Tarybos tuo pasibaigė, kad M. Yčas pasižadėjo pranė-ti lietuvių visuomenės veikėjų bureliui apie „Ob. Komiteto“ pasiūlinimus ar duoti jiems atsakymą.

(„Liet. Balso“).

Augštieji mokslo kursai Vilniuje.

„Lietuvių Balsas“ sulg „Dzienniko Poznanskiego“ pra-neša, ka i Vilniaus lenkai atsideje steigia įvairias švietimo istaigas. Jau esą istiegti vyrų ir moterų augštieji kursai, amatų, prekybos, žemės darbo, liaudies mokytojų ir K. L. kursai. Esą atidarytas Ad. Micekvičiaus vardo liaudies universitetas ir visa eilė švietimo ir mokslo draugi-ųjų ir komitetų, dirbančių Vilniuje ir kitose Lietuvos vie-tose.

Kokį laiką karštai buvę tariamasi steigti Vilniuje tik-ras universitetas. Suskaičius visus, kurie tiktų profeso-riais, pasirodė, kad jų labai nedaug esą apskirovę darbu įvairiose mokslo ir švietimo istaigose. Dabar—gi Vilniaus lenkams universiteta atstoja neseniai istiegtieji „Mokslo kursai.“

„Mokslo Kursų“ istatymuose esą parašyta, kad kur-sai skiriami „tiek sibreudusiems inteligentams, kaip brestandai jaunoumeni“ ir jų dalykai esą didumo, kaip kursai, skaitomi universitetuose.

Kursai bude atidaryti š. m. sausio 2 d., dalyvaujant daugybei žmonių. Atidarę vienas tarybos narys, kuris tarp kita ko aiškines, kiek reikmės turėjęs buvusias Vil-niaus universitetas, būdamas kultūros šaltiniu, neparti-ne istaiga, tiesusią drauginai ranką ir lietuviams. Lek-cijos prasidėjusios saus. 4 d., skaitomos vyrų gimnazijoj kasdien nuo 6 lig 9 val. vak.

Moklas esą išskirstytas šiais cirkliais: 1) filof ofija ir humanitariniai mokslai; 2) visuomenės ir teisės moks-lai; 3) matematikos ir gamtos mokslai. „Liet.“

Gyvenimas Kauno tvirtovės rajone.

Kauno komendantas baronas von Eseeck rugpjūdo 12 d. išleido tokį paliepimą:

- 1) „Kauno miestas ir tvirtovė perėjo Vokietijos val-džion. Aš paskirtas komendantu.
 - 2) Kviečiu vietos gyventojus laikytis ramiai ir dirbti savo darbus. Karo sąrgybos paliepinas reikia pildyt be prieštaravimo.
 - 3) Privatiniams asmeuims leidžiama gatvėmis vaikš-čioti tik nuo 6 val. ryto ligi 9 val. vakaro. Laiką rodo Ratusės laikrodys Viešajame plociuje.
 - 4) Bus baudžiami mirties bausme arba 10 metų ka-torza: a) esantieji mieste arba tvirtovėje rusų kareiviai, kurie neatvyks tuojau i komendantūrą; b) slepiantieji rusų kareivius arba žinantieji apie jų buvimą ir neprane-šantieji komendantui; c) susektieji plėštinė; d) uži-juojusieji apie kieno nors mirtį nepranešusieji apie tai per 3 valandas.
 - 5) Visi gyventojų karveiliai turi būt užmušti per 2 dieni, paskelbus šį įsakymą.
 - 6) Esantieji privatieji nuosavybė metalai (varis, bronzas, nikelis, misingas), dviračiai, automobiliai, alejus, žibalas visokių rūšių spiritas, odo, kailiai, didesniame skaidiue medvilnė (bovelna), valgomieji daiktai, pašarai, cigaretai, popierai yra areštuojami ir juos pardavinėti už-drausta.
 - 7) Moteriškiems uždrausta pardavinėti vokiečių ka-reiviams; sergančios veneros ligomis areštuojamos.
 - 8) Komendantūra yra Mikalojaus prospekte Gaberni-jos Ižo namuose.
- Kauno miestas, rugpjūčio 21 d. 1915 m. Baronas von Eseebeck.“

Lietuviai Rusijoje.

BRIANSKAS, Orlo gub.

Brianske ir jo apskrityje pabėgėlių lietuvių yra suvir-šum 400 žmonių; daugiausia nuo Vitebsko ir Kuršo gub. Kampininkai, arba visai bežemiai. Iš viso skaičiaus vos 2-3 amatininkai. Daugumas ap-istojto kaimuose, nes pačiame Brianske baltai brangūs kambariai ir tų negali gauti. Kas sveikas, tas lengvai gauna darbą fabrikuose, vpač Brianske, už paprastą darbą moka nuo 80 kap. iki 1 rub. 20 d. i diena, bet gyvenant ne vienam su šeimyna, to uždarbio neužtenka. nes baltai brangūs valgomieji produktai: juodos duonos svaras 6 k., baltos 12 k., pieno kvorta 15 k., cukraus svaras 24 k. Kitos šeimynos visai neturi darbininku, jos reikia šelpti. Ca kiekvienos tau-tos komitetas pinigų pašelpas teduoda tik savo tauto-pabėgėliams; miesta ir žemietijų sąjūnų komitetas šel-pia tik rusus ir apskritai stačiatikius. Orle visiškai ki-taip. Tenai pinigų pašelpa miesto valdyba duoda visiems pabėgėliams, nežirdėdama tautos ir tikybos; suaugęs gauna 5 rub. 10 kap., vaikas 4 rub. 20 kap. Tautų ko-mitetas lieka tik rūpinatis prieglaudomis, mokyklų lai-kymu ir t. t. Medicinos pagalba Brianske šiaip sutvar-kyta: miestų sąjūnka prima visų tautų pabėgėlius ligo-nių ir savo ligonies, o patarimus duoda žemietijos ambula-torija. Kiek teko patirti, tarp pabėgėlių lietuvių ligonių labai maža; jei kas serga, tai — chroniškomis ligomis, o epidemijos jokios nėra. Šeimynos prisiglaudė prie maža-žemių rusų ir gyvena su jais sutariamai.

Visi pabėgėliai baltai trokšta grįžti i savo kraštą ir labai nori išgirsti ką apie savo gimtąją šalį. Taip pat trokšta lietuviškų laikraščių. Tik nelaimė (registruoda-mas sužinojau), iš 300 žmonių vos 25 temoka skaityti.

Todel vietos lietuvių komitetas netrukus atidarys prade-damąją mokykla (leidimas jau gautas ir butas yra), ku-rijoje galės nors vaikai pasimokinti. Jų užsirašė jau 50, bet bus daugiau. Kuriems toli mokykla, bus paimti ir prieglauda. Ja prižiūres mokyklos mokytojas. Lietuvių mokykloje (kaip ir kitų tautų pabėgėlių) bus mokinama per visą vasarą be sustojimo, nes vaikai čia laiko turės pakankamai. Tik vasarą moklas bus nuo ryto 7 val. iki 11. kadangi vidudienį karšta ir gali kenkti sveikatai.

Juozas Grybačiauskas.

BOBRUIŠKAS, Minsko gub. Cia pabėgėlių lietuvių yra apie pusterčio tūkstančio. Praėjusių metų gale i-steigta Lietuvių Draugijos skyrius. Neseniai atidaryta pradedamoji mokykla. Joje mokinas apie 100 vaikų, berniukų ir mergaičių. Pirmamečiai mokinai lietuvių kalba, bet auklėjami taip mažesnių, taip didesnieji len-kiškai. Mokytojas lietuvis, bet mokyklos bendrabučio prižiūrėtoja sulenkėjusi ir su mokiniais neori kitaip kal-bėti, kaip lenkiškai. Tas pats ir su prieglauda.

Lietuvių Draugijos Amatų mokykla Jekaterinoslave.

Paskutinėmis dienomis Jekaterinoslave atidaryta Lie-tuvių Draugijos Centro Komiteto nukentėjusiems del karės šelpti amatų mokykla su sekančiais skyriais: kal-vių, šaltkalvių, katilių, stalių, korygų taisymo, kurpių siuvėjų ir k.

In visus skyrius priimami mokiniai ir mokinės nuo 15 iki 25 metų amžiaus. Neturintiems pabėgėliams lietu-viams mokslas ir visas laikymas dykai.

Demokslams ir mažamokslams steigiami vakariniai kursai. Juose bus mokinama lietuvių ir rusų kalbos — skaityti ir rašyti, aritmetikos, dailaraščio, piešimo ir brai-zymo.

Visiems mokiniams amatininkams tam tikri lektorai: inžinieriai, technikai, arba šiaip amatų žinovai skaitys kiekvieno amato teorijos lekocijas.

Netrukus bus atidaryta pabėgėliams lietuviams skal-bykia. In ja tomis pat sąlygomis, kaip i amatų mokykla, bus priimami mokiniai ir mokinės mokinės prosinimo.

Laiškas iš Maskvos.

Pabėgėlio nuo karės Kazimiero Lyčio i savo broli Kri-zostoma, gyvenantį Philadelphijoje.

Pirmuočiausia pranešu, jog gyvenu Maskvoje, esu svei-kas dirbu prie kriaučių ir linkiu Tamstai visų Viešpaties Dievo malonių.

Dabar klausiu, kodėl man nieko neparašai? Aš jau kelinta laiška Jam išsiunčiau ir jokio atsakymo nesula-ukiu, gal neapturėjote manius? Parašyk, brangus broli, kaip gerčiausia, nes aš baltai pasiilgau ir nežinau kaip Tu gyveni, iš niekur laiškų negaunu ir nežinau kas mūs varžingame krašte dedasi.

Apie mūs tėviškę girdeju tik tik, kad jinai išliko ne-kliaudyta, kadangi mat gyvena tarp ežerų. Taipgi ir mūs paranja Krevnų išliko nuo karės viesulo. Galvijus bei arklius išvarė Rusijon, o kas liko, tai vokiečiai išrinko vi-sus. Nepalikto nei po vieną karvę.

Aš dar tebegyvenau Dvinske penki mėnesiai atgal. Nežinia kada pasibaigė karas, lyginiai kaip nieko nežino-me kur dabar yra mūs broliai ir sesers ir ar jie gyvi da. Skurdas, kad pinigų mažai, o branguma nesvietiška.

Rašyčiau daugiau, bet cenzura neperleidžia.

Tad sakau sudiev ir būčiuojų tave, Broli Kazimiera.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomonės.

(Antra dalis. šv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Tąsa.)

16 SKYRIUS.

Kita Biblija.

Tikos syki, jog išėjęs navišgaikčiotų, užkreipiau pas vieną šeimyną, su kuria buvan kadaikščiai besimateš. Beesama ten ir daugiau svečių, tarpu kurių vienas sėdėjo už stalo atskleidęs didelę kninga. Tai buvo Biblija, arba šv. Raštas. Skaitytuojas panešėjo i anglikiu ir paskut pa-sirodė tikrą tuomi esas. Lukterėjęs tarė:

— Geradėjas nepažinti mane? Esmi Garbenio giminais-tis, tik atspirašau, gyvenau ilgą laiką Anglijoj ir dabar esu ne katalikas, bet anglikonis.

— Su doru žmogumi malonu susipažinti, atsakiau aš jam. Ka sveikas čia skaitai? paklausiau.

— Ugi Biblija. Biblija tai šventa kninga.

— Taip, šv. Dvasios ikvėpta.

— Tai kodėlgi Tamstos katalikai neklausete jos, kad ji yra šv. Dvasios ikvėpta?

— Kas faktė?

— Stai užkariate žmonėms pasniką, kad toutarpu Bib-lijoje jo nėra?

— Kame sveikas ta naujiena rada!

— Prašau skaityti Mato skyrių XV, eilutę 11. Tenai pasakya: „Ne tai kas ieina burnon, su-tepa žmogų; bet kas išieina iš burnos, tai sutepa žmogų.“ Jeig taip, tat kaip gali su-tepti valgis šioke, ar anoks?

— Atsprašau, mano prieteli. Aš Tamsta vesiuos Rojnu.

— Ką aš ten veiksina? — Pažūrė-ime. Vaidenk sau, bėk nuėjai. Sakysime, esi Adomas. Valgyk užgintą vaisių. Nu, suvalgei. Ar skanus? Nesidrovėk, valgyk kita ir trečia, valgyk visus. Reikia, Dievas kame nebuvęs šaukia:

„Anglikoni!“ Kaip antras Adomas Tamsta nesislaptai, eini priešais Dievo krūtinę atstatę, lupas išpūtęs. Dievas klausia Tamstos: „Kam tu valgei vaisių mano užgintą?“ Sveikas nenusiugars ir atsakyk: „Ne tai kas įeina burnon sutepa žmogū, bet kas išeina iš burnos“.

Ar Tamsta rodos, kad tuo atsakymu užgauni Dievą ir liksi nekaltas? Dievas atsakys Tamstai „Tai ne obuolys, kuri suvalgei, subjaurojo tavo dušia, bet pikta mintis subjaurojo, kuri išėjo iš tavo širdies. Tu nenorėjai manęs klausyti, tu norėjai susilyginti su manimi norėjai parodyti, kad tau mano prisakymas nepatinka. Tavo mintis, tavo valia, jos tavo kaltu daro.“ Tai ir bus tai, ką po 4.000 metų evangelistas Matas parašys skyriuje XV, eilutė 11: „Ne tai kas įeina burnon sutepa žmogū, bet kas išeina iš burnos“.

Taigi mano prieteli, nesakyk versdamas Bažnyčios prisakymą: Mėsa nėra termilas, aš galiu ją valgyti kada panorėjęs.“ Aišku, jog obuolys nėra nuodėmė, tik jo ragavimas, Dievui neleidižiant, buvo nuodėmė. Rubis nėra nuodėmė, laikyti jį savo kišenėje taipogi ne nuodėmė. Bet išimti iš kito kišenės ir įdėti savoje — yra vągystė. Gazieta nėra nuodėmė, atramentas ir plunksna irgi ne nuodėmė. Bet pamirkyti plunksną atramate ir parasyti ant ko nebūtus daiktus yra šlovės draskymas, Revolveris nėra nuodėmė. Bet įremiti jį kam nors ir kaktą, kad atidūtoti plūgus, yra žmogūdystė. Juk revolverio kulipka teks kakton ne burnon, tai jį, Tamstai betariant, negali bjauroti užmošėję. Cia žmogūdžiai pikta valia yra nuodėmė, nes jis atina žmogū jį vybę, kuri yra Dievo nuosavybė.

Taip lygiai ir mėsa nėra nuodėmė, bet sulaužymas Bažnyčios prisakymą, nepaklusnumas, pikta valia, atkaklybė, yra nuodėmė!

Tatai regi dabar mielas eretike, Tamsta užkorei Kristaus žodžiams reikšmę, kokios jie neturi. Ir tai tinka visados, jei kas neprisiakio sąryšio, bet groboto Evangelijos žodžius, ar elias, povienau.

— Kas tas yra sąryšis? — Sąryšis — lotiniškai kontekstas — pasakysių tuojau kas jis yra. Evangelijoje yra pasakyta: (Judas Iskariotas) pametęs pinigais synagogę, išėjo ir nuėjęs pasikėmė. O kitoje vietoje skaitome: Eik, ir tu taip padaryk“.

Sustadius tuos žodžius šaltai, išeina jį Jezus pataria pasikarti.

— Tai netiesia! — Netiesia, bet nežluriant sąryšio reikia taip suprasti. — Bjauroti išeina. Ale: „Eik ir tu taip padaryk“ ne apie kartaus buvo išarta, tik apie Dievo ir artimo meile. — Taip. Jei žiūrėsi sąryšio, tai taip ir bus, nereikės karties, užteks Dievą ir artimą mylėjus.

Tai va, ką Tamsta prikiši, jog ne tai bjauroja žmogū, kas burnon įeina, prisilaikius sąryšio, bus kitas, tik ne pasininkas.

Pariziejai pasaugojo, kad Apaštalai nevisuomet mazgoja rankas prieš valgant. Mazgojant rankos prieš valgant buvo tai senovės būdas, kurį rabiniai pavertė prisakymą patį iš savo galvos. Mozė buvo užgynęs valgyti kai—kurius gyvulius pavadinus „suteptais“ parizieja—gi, kurie rūpinos Instatymais labiau išviršaus, nekaip išviršaus, kurie laikėsi daugiau formos, — jie tai parigoliant ant Mozės Instatų sąvųjų krūva. Viens iš tokių instatų ir buvo, kad yra užginta valgyti rankų nemazgojus. Pariziejai sakydavo, jei žydas nukinko kupranugarį, tai jam, rasi, palieka prilips plaukų kuškėlis. Jeigu ne, tat gal esi pasiveikinsis su prieteliu, kurs buvo palytėjęs ką—nors „sutepto“ ir tuo būdu galėjai susitepti nuo jo. Atsisėdęs valgytu rankų nemazgojęs suvalgyti sutepta duona tvis plaukais ar kuo kitu ir išėitų taip, jog suvalgei patį kupranugarį, kas yra Mozės smarkiai užginta. Tai gi kiekvienas privalo pima rankas nusimazgoti, o potam tevalgyti. Dievas taip nori.

Tuotarpu Dievas visai nenorėjo, tik pariziejai taip norėjo. Jie išpūtė Mozės prisakymą kaip vaikai puslę ir iš vieno padirbo 613 punktu, tarpu kurių rankų nemazgojimas buvo svarbesnis už žmogaus užmošinimą!

Taigi, vaidenk Tamsta sau, koks buvo tų žmonių pyktis, kuomet jie regėjo Apaštalus nevisuomet plaustant rankas prieš valgant! Jie lemda Kristui akysna ir prikišioja Jo mokinių prasikaltimą. Ką—gi Kristus atako jiems? Atsako: „Jūs bijote, kad kas—nors „suteptas“ neįeitu mano mokinių burnon, jeigu jie valgo rankų nemazgoję? Nusiraminkite! Ne tai bjauroja žmogū, jei kas „suteptas“ neįeidiomis įeina burnon, bet yra kitas daiktas, kurs bjauroja, o tai tas daiktas yra, k kurs išeina iš jo paties pavaldie piktų minčių, netikusių gėiduliu, valios priešingos Dievo Instatymams, va kas bjauroja žmogū.

Pasakyk, meldžiamasis, kame čia yra kalbama apie pėtynčia? — Taip. Nėra nei vieno žodžio. — Užtat, mano prieteli, patario ir Tamstai, kad užliktumėi pėtynčios pasininką, nes Bažnyčia taip nori ir,

jei reikia, nusimazgok rankas prieš valgant, Bažnyčia negia, o sveikata (hygiēna) to reikalauja.

— Bet dar yra vienas dalykas, apie kurį aš noriu su Geradėju pasisėkėti.

— Kodėl ne, man bus malonu klausyties, ką dar sveikas prikiši.

— Ką Geradėjas pasakys apie Povilo prisakymą?

— Pasakysiu, jog mes katalikai šiaip—jau Povilo nežinome tik šventą Povila. Tai apie kokį prisakymą Tamsta nori čia kalbėti?

— Aš noriu Geradėjui nurodyti gromatą Korintiečiams, 10 skyrius, eilutė 27. Tenai pasakyta: „Jei kas iš netikėtinųjų kviečia jus, ir jūs norite eiti; valgykite viską, kas bus prieš jus padėta, nesiklausdami sąžinės dėlei“. Cia nebėra kalbos apie rankų mazgojimą prieš valgi. bet yra kalbėta apie tai, ka valgi. Kaip Geradėjas su pranti tuos apaštalo žodžius?

— Mano prieteli! Ir čia aplenkei sąryšį (kontekstą), dėlto ir išeina pe tai, ką manai.

— Aš neužmiršau Iskarioto kartuvių, apie kurias Geradėjas juokias buvai pasakęs praėita kartą. Sąryšį pripažįstu kaip čia, taip ir kitur, sąryšis privalo būti visados, be jo neb sūmus nek idos. Bet čia Povilo — jei Geradėjas nori — švento Povilo žodžiuose atvirai kalbama apie tai, ką galima valgyti

— Tavo. Ate neprasilenkus su sąryšiu, sveikis paregėsi, kad čia visai neieina kalba apie valgi Bažnyčios leistas, ar užginta korintiečiams. Basi, nori, kad parulyčiau.

— Būtu labai žingeidus.

— Pirmieji krikščionis, kaip žinai, buvo, atsivertėliai (konvertitai). Vieni priimdavo krikščionystę pirma buvę žydais, kiti — pagoniūais. Tankiai tikdavos, jog pagoniai—ienas teapsikriktydavo, jo šeimyna ligdavo stabmeldžiais po senovės. Apstikrikties gyvendavo krūvoje ir toliu su savo pagonystėje pasilikusiais giminičiais, dalyvaujamas jų būduose, valgydamas prie vieno stalo.

— Tai aiškus daiktas.

— Tie giminičiai prisilaikydavo savo tikybos apėgu. Jie aukodavo galvijus garbei savo dievėklių ir paskui tu žalvijų mėšą valgydavo per pokilias. Kas buvo daryt tokiam atvejyje šeimynos krikščionius? Ir jie turėjo nevalgyti tokios mėšos? Paikeldavo ginčai. Vieni stigaudavo, kad nepridera valgyti, nes tai, sako, būtų dalyvavimas stabmeldystės ceremonijose. Kiti spirdavos. Kas čia, sako, didelė kupeta, kad mėsa buvo paaukota Jurite riai, ar kitam kokiam stabui? Juk, sako, mes gerai žinome, kad neįeiko Jupiterio nėra ir dėlto mėsa kaip pirma, taip ir paskui lieka mėsa būtinai toki kaip ir neaukotoji netikriems dievaičiams.

Toks tati buvo ginčas. Korinto krikščionis, kad neapsunkinti savo sąžinės, kreipias į šv. Povilą ir gauna atsakyma. Šv. Povilas išblaško abejonų palinkes prie maziau baikičių. Tezu, sako, mėsa buvo atnašauta dievėkliui, tai vis tiek, nes dievėklis yra niekas ir rūpinies nėra kuo. Jei koks netikėlis kviečia jus valgyti ir norite eiti pas jį, valgykite ta, ka duoda, nieko nesiteiraudami dėl sąžinės ramumo.

— Bet jei kas tartu: tai yra dievaičiams atnašauta, nevalgykite, dėl ano kurs tai pranešė ir dėl sąžinės eil. 28). Tai dar kartą dėlto, kad pagonių dievų nebuvu ir nėra ir pertai neįeiki mėsa negali būti jems atnašauta. Bet, idant neužgautumė sąžinės to žmogaus, kurs apie tai pranešė, nevalgykite. Jei valgytumėte, papiktintumėte žmogų pranešėja, nes jis galėtų manyti, kad jūs krikščionis, dalyvaujate netikėlių pamaldose.

Klausiu dabar, mielas eretike, Garbenio giminaiti, pasakyk kame čia yra nors žodelis apie pasininką?

— Ištiecu, nėra.

— Ką šv. Povilas patarė Korinto krikščionims, tą patį aš galėčiau Tamstai patarti panašiam žygyje, žinoma, jei Tamsta manęs klausumė. Sakysime, Tamstai duoda kas valgyti vogtus laišnius. Tamsta žinai, kad laišiniai yra valgyti? Man regis, kad ne. Jei žinotumėi, jog piragas yra pagėdęs, ar užnuodytas, begu ragautumi jo?

— Niekados.

— Dabar, sakysim, Tamsta turi opią sąžinę; prietelis kviečia Tamstą pas save pietauti. Kuomet padėjo kepsnį ant stalo, Tamsta bijodamas, kad mėsa nebūtų vogta, klausi prieteli: „Mano prieteli! atsprašau, noriu žinoti ir kepsnyje yra sava, ar gal vogtas? Taipogi ar nėra užnuodytas?“ Aš spėju, kad už toki paklausimą niekas daugiau nebekvies Tamstos i tuos namus! Kaip ten būtų, Tamsta klausi manęs, ar gerai esi padaręs. Ką aš atsakysiu? Atsakysiu tai, ka šv. Povilas korintiečiams: „Valgyk ką duoda, nieko nesiteiraudamas dėl sąžinės ramumo.“

— Tai apaštalo žodžiai.

— Nugi. Bet gavęs mano atsakyma, ar sakysis savo prietlams: „Tulas kunigas sakė man, kad galima valgyti pėtynčioje su mėsa. Ištikrųj jis man sake: Valgyk, ką duoda“.

— Žinoma, nesakysiu. Pasakės iškreipėliu Geradėjo minti.

— Taigi, mano prieteli, nekraipty ir šv. Povilo minties!

(Toliau bus.)

Paskelbimas.

Trečias jaunasmas.

Kartais jaučiames, kad nakties pasilysis mums mažai pagelbėjo, kad esame taip pat pavargę, kaip kad ėjome gultu. Tas nuolais jaunasmas sekoja mus visą dieną ir trukdo užsiėmiam. Matoma, kad kas nors negera mūsų sistemoje ir reikalinga atsakanti vaistas, kad galėtume grįžti atsiviežinę prie dienot darbo. Kaip tik pajunti tokį nuolais, nedvejodams imk Trinerio Amerikoniškąjį Elixirą iš Kartaus Vyno. Ta gydulė paliecusus jus sistemą nuo gazu, kurie tave pamaži nuodija ir naikina energiją; padės virškinti ir suteiks tavo kūnui daugiau energijos iš maisto, kurį naudoji. Aptiekose. Kaina \$1.00. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333—1329 So. Ashland Ave., Chicago.

Kada tik reikalauji gero linimento, kuris tau pagelbėtų visuose raumenų skaudėjimuose, sutinimuose ir t. t., Trinerio Linimentas yra geriausias. Turėk jį visada namieje reikalui atsitikus. Kaina 25 ir 50c., per pačta 35 ir 60c.

ELEKTRIKOS ŠVIESOS VERTĖ

Šiandien labai maža perkupčių kurie nesupranta jog šviesi krautuvė reiškia didesnį pasisekimą tarp žmonių ir geresni darbą tarp savo pardavėjų. Jei naudoji Elektrikos šviesą, netik vartoji geriausia apšvietimo būdą, bet taipogi platini savo vertelgystę. Mazda lampos daugiau, nei per pusę numuša Elektros (šviesos) kainas.

Mes mielai pasakysime jums kiek lėsuos įvesti Elektros šviesą Jusų namuose ar „biznio“ vietose.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC COMPANY

Prisiuskit

Prerumerat už „Žvaigždę“

Kada persišaldai

Įtrink kaklą, krūtinę ir apatias kojų

Dora Richter's PAIN-EXPELLER

Tuoju apauguoja nuo ligų ir gydo Tikras tikrai su pažintais marke "IKARA"

10c. ir 50c. butelėliais visose aptiekose arba stoviuose.

F. AD. RICHTER & CO. 14-20 Washington Street, New York, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

Yra :-

Gyvam Džiaugsmat! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų priziuli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiamas skaitytoju, apie šią organizaciją nesi girdėjęs, o jei ir girdėjai, tai gal nepamastėi, kas ji yra ir delko pats neprisirašai!..

- Stai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:
- 1) Pasaugoją narių gyvatsi ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
 - 2) Moka pašėlas nariams ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
 - 3) Selpia neigalinius narius ir našlaičius.
 - 4) Skleidžia apšvietą, išleidžia gerus raštus ir dalina nariams veltu (dovana).
 - 5) Platina dorybę, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
 - 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas istaigas ir tt.

Instojimas i S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinė mokesinė lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipkitės i vietines kuopas, kurios randasi kuone visur, po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvena, arba tiesiai pas Centro Raštiniųką šiuo adresu:

J. S. VASILAUSKAS
112 North Greene Street Baltimore, Md.

Reikalauja Lietuvai nepri- gulmybės.

Francūziškas laiškas Gazette de Lausanne, leidžiamas Lausanne'oj, Sveicarij, kovo 9 d. indėjo lietuvių rezolucijas, priimtas suvaziavime, atsibuvu-iam Sveicarijos sostinė Berne.

Štai iš francūziško vertimas tos rezolucijos:

Slame istorikams momente lietuviai, negalėdami išreikšti savo troškimų savo krašte, priversti juos išreikšti per savo delegatus, susirinkusius iš Lietuvos, Amerikos ir kitų kraštų. Šie delegatai susirinkę Berne nuo vas. 28 iki kovo 3 d., po apsvaistymo nuotikių, kurių Lietuva yra aukščiau karės nuterėta ir faktiškai vokiečių užimta tarp kitų rezolucijų priėmė sekančias:

1. Kadangi Lietuva per amžius buvo neprigulmin-
ga valstybė,

2. Kadangi lietuvių tauta niekuomet neatsidėjo at-
gauti savo neprigulmybę;

3. Kadangi ji turi savo etišką individualybę ir ypa-
tingai savotišką civilizaciją;

4. Kadangi lietuvių kraštas visas karės nuterėtas,
negali atsigauti kitaip kaip tik gaunant pilnos laisvės rė-
žimą, kuriame Lietuva būtų neprigulminga ir savistovi;

5. Kadangi neprigulminimo Lietuvos įsteigimas pri-
gelbės užlaikyti ilgai tveriančios taikos Europoje;

6. Kadangi visi tarkininkai iš pat pradžių apreiškė,
jog ši karė yra tai paliosavimo karė prapaustųjų tautų
ir jog ji bus vedama tol, kol gaus pilna viršų tautų prin-
cipais;

7. Kadangi net Vokietijos imperatoriškasis kancleris
Reichstage apreiškė, jog Lietuva bus paliosuota nuo vo-
kiečių armijų; Nutaria:

Valstybių taikos konferencijoj reikalauti pilno palios-
avimo Lietuvos ir suteikimo jai neprigulmybės.

II. 1. Kadangi nekuriu lenkai nurodo, jog Lietuva
kadai buvo ir dabar tebėstanti Lenkijos provincija;

2. Kadangi tuo būdu jie uzurpuoja lietuvių teises;

3. Ir kadangi stato save teisėtai Lietuvos reprezen-
tatais;

Užreikiame:

Suvienijimas Lietuvos ir Lenkijos yra sugriautas pa-
baigę 18-to amžiaus, kada kaimyniškos valstybės pasi-
dalino lietuvių ir lenkų žemę, ir todėl tasai susivieniji-
mas faktiškai ir teisiskai perstojo būti.

Lietuvių tauta, geisdama lenkų tautai atgauti savo
neprigulmybę savo atnūškos ribose, trokšta pasilikti val-
dovu savo žemėj ir protestuoja prieš visokius lenkų ban-
dymus uzurpuoti lietuvių teises Lietuvoje.

III. Kadangi tie pasikėsimai priimti programon ne-
kurių lenkų frakcijų arba vėl jų pasikėsimas uždėti sa-
vo ranka ant senovės universiteto Didžiausios Lietuvos
kunigaikštijos Vilniuje,

lietuvių, pilnai pripažįdami visiems piliečiams Lietu-
voje lygias teises, protestuoja prieš panašius pasikėsimus
ir išreiškia troškimą atstatyti tą garbingą istaigą
visų Lietuvos gyventojų naudai.

Pašalpa Lietuvai.

J. Gabrys L. Informacijos Biuro vedėjas Paryžiuje
kreipėsi prie Rockefellerio fondo Amerikoje ir Belgijoj,
prašydamas pašalpa ir dėl Lietuvos. Fondas sutiko pa-
skirti Lietuvai 3-4 milijonus frankų, jei tik Anglija leis
gabenti mai-ta. Sunkomas dar esąs tame, kad vokiečiai
leidžia gabenti mai-ta tik per Danziją, o angliai reikalau-
ja per Olandiją, kame jie nori padaryti savo kontrolę.
Šiaip ar taip tikimasi visas sunkenybes pergalėti ir gal
netolimoje ateityje pasiekti išlieti pagalbą ranką nu-
engtiems vienžemiams.

Baisybės vokiečių belaisvių lankuose.

Sugrįžę iš vokiečių belaisvės lauko Wittenburge an-
lai kaip kapitonai Vidal ir Lauder, majoras Priestley bei
kiti pasakoja, jog ten neapsakomai varga fiziškai ir mora-
li kenčia Anglijos karės internai.

Anot jų žodžių, kai kuriose tų lauko kalėjimų užlaiko-
ma po 15.000 ir net po daugiau karės internų. Tai, gi-
di, toli perdidis gyventojų skaičius ant dešimties ir pu-
sės žemės akru. Ten stoka tinkamos šilumos, ir žmones
permenka apdengti. Daugelis jų visai bazi, neturi kuom
nusiprausti, nes permaža vandens ir miltų ir apskritai
mažne visi apstėti parazitais.

Maistas taigi buvęs blogas ir neužtekintas net ligoni-
nėse kol iš Anglijos provizijos neatėjo.

Apie tų kalinių svarumą galima spręsti iš to fakto, jog
retkarčiais savaščių daugini išduodama po neidėlių mu-
lo puodėlių ant 120 žmonių.

Kaip tik prasiplatino toje belaisvių stovyklėje epide-
mija, pasak tų raportų, vokiečių kariškas ir gydytojų šta-
bas tuoj iš ten prasišalino ir nebuvo galima jokių būdu
susijūninti su tais belaisviais. Vien kitoj pusėj už vielių
tvoros gvardijos apiceriai šūkteldavo laiks nuo laiko i-
sakymus, bet niekuomet nesitardindavo. Visi valgomai daik-
tai ir šiaip koki reikmenis būdave įstumta istolo į belais-
vių lauką. Vokiečių štabas neparūpino jiems nei mažiau-

sios gydytojų pagalbos per visą tą epidemijos laiką. Ligon-
būčiuose esąs jokių šienikų vien palatose normaliai po
vieną šieniką ant trijų galima rasti.

Majoras Priestley tvirtina, jog ligoniai, apipulti pa-
razitų taip žemai suguldyti, kad jam prireikėję priklaup-
ti jų apžiūrėjimui. Gyduolių ir bandau labai sunku bu-
vo gauti ilgą laiką ir daugelis gulėjo su atviroms žaizdo-
mis, kitiem tuo priežastis dėlei ir kojas išmetė gangrena.

Vienatinis muilas tose ligoninėse, tai atnešamas iš be-
laisvių lauko ir tas pats pilnas dulkių bei vabalu.

Maisto ligoniai gaudavo dienai pusę riestainio vietoj
duonos, ir pusę puodelio pieno.

Tuom tarpu gi riestuose ir miesteliuose gulėjo dideli
maisto sandėliai ir buvo mediciniškų reikmenų pakakti-
nai, kad visus lauko belaisvės ligonius tinkamai aprūpinti.

Dr. Achenbach, kuris už epidemijos prasišalinimą iš
ligoninės gavo geležinių kryžių, toje ligoninėje atleiskė
tik vieną sykį ir tai specialiai ten siunčiamas karų vy-
riausybės. Iš anglų belaisvių šešiasdešimtis pasimirė.

Aršiausia gi belaisviams kankynė buvo ta, kad laido-
jant jų mirusius draugus, šiuksėdosi vokiečių gaujos susi-
rinkdavo aplinkui karstą ir visokius paniekioimus bei
pajuokimus berdave.

Prie to gi Wittenbergo belaisvės administracija dar ir
tuom labai pasižymėjo, jog užlaikydami šunis leidavo
jiems kandžioti belaisvius; dažnai mošdave anuos su gu-
miniais botagais vadindavę Anglijos kiaušėmis ir tam pa-
našiai.

— Amsterdamas. Pasak raportų iš Brussels suare-
tuota du Belgijos katalikiškos mokyklos mokytojai už-
tai, kad jie būk jauniems savo tautiečiams padėdavo įsto-
ti belgų-armijon. Vokiečių gi vyriausybė už panašius
„prasikaltimus“ dažniausia baudžia mirtimi.

Amerikos Naujienos.

★

Rado suokabį prieš visų Europos viešąją gyvastį.

Chicagoje susekta tarptautinis anarkistų suokablis
santišyje su Arcivyskupo Mandeleino užnuodytu ban-
kietu. — Išdujdyti su nuodų pagalba visus Europos valni-
kuotus valdovus. Pirmučiausiojo tuosrašo vietoj pažy-
mėtas Rusijos caras, pasukū vokiečių kaizeris. Anarkistai
mat nusprendę bombų tolesniai nevaroti prasišalinimui
valdovų iš šio pasaulio, bet vien tik nuodus. Anarkisto
vardas, kuris tą paslaptį išdavė, kol kas nepagasrintas.

16 suzeiti ant gelžkelio.

Thomason, Conn. 9-a d. balandžio ant New Haven
gelžkelio expresinis traukinys nuško nuo bėgių netoli
Waterbury'o, Conn. Tame prietikyje 16 žmonių liko su-
žeista.

Lenkų orkestra New Yorke.

Lenkų muzikas Stokowski su savo tuktantine orke-
stra perėta nedėdiję, 9 d. balandžio iš Philadelphiajos nu-
vyko New Yorkan ir ten Metropolitan Opera House na-
me davė koncertą. Sako, padaręs ten didelį fororą, teat-
ras buvęs netik pilnas bet prikimtas.

Gaila, kad lietuvių lig šiol nesugeba panašiai pasiro-
dyti tarp svetimtaučių.

3 žmonės žuvo ek pliozijoje.

Bluefield, W. Va., 12 balandžio. Du Point parako pa-
brikas, Nemours'e Mercer paviste tapo paplaisintas eks-
plozijos, kuri buvo taip smarki, jog apgriuvo aplinkiniai
namai. Iš žmonių eksplozijoje žuvo vienas darbininkas
ir du vaikai.

— Toledo, O. pasibaigė gatvekurių konduktorijų strai-
kas. Iškovoję jie sau po 3 centus daugiau mokesties va-
landai, tečiaus be niijos pripažinimo.

Reikalauji Darbo?

Dėdė Samas padės tau surast.

Suv. Valstijų darbo padalinimo šaka, kuri gyvuoje jau
nuo perėtu metų pradėjo veikti pradėdant vasario 17,
1915; ant 135 So. Second Gatvės, Philadelphiaj, teipai
Berger'jo name Pittsburg'e, Pa.

„Jau matosi didesnis skirtumas tarp šios dienos padė-
jimo ir dvylikos mėnesių atgal, mūsų užsiėmimė pasiri-
mo darbo,“ pasakė Ateivystės Komisionierius, Elmer E.
Greenawalt'as, išgulindėdamas suteiktą naudą per šita
ypatingą užsiėmimo šaką po jo užveizda. „Metai atgal“,
sako Komisionierius, „mes buvom apversti darbo prašy-
mais, tada dar ir progą perdavimo darbu mūsų rankose
buvo kur kas mažesnis, bet šiandien kur kas kitaip vis-
kas stovi. Sanligos daug gerėnėbės bet pareikalavimai la-
bai maži.“

„Viduržemij dažniausia didžiama darbininkų, ypa-
tingai prastesniųjų užsiėmimose, būva be darbo; šia žie-
mai vienok viskas kitaip suvarkyta, teip kad mes visiškai
negalim aprūpinti visus pareikalavimus darbininkų prie-
prastesniųjų ir gerėnųjų darbu. Net dabar mes turim pa-
reikalavimą didelės vyrų minios ir kasyklas vidurinėj ir
vakarinėj Pensylvanijoj ir West Virginijoj,“ 300 audėjų

ir vilnonių kaldrų, audeklo ir divonų, didėli fabriką, Phi-
ladelphijoj; 75 darbininkų įakmenų skaldinycia, rytinė
Pensylvanijoj; (Italai geidžiam); 900 darbininkų
prie geležinių, sale Philadelphiajos; didelės minios gerų
mašinistų, tarnų; ir t. t.

Mes turim ir prašymų nuo žmonių, kurie reikalauja
visai kitokių negu šia išvardyti užsiėmimai. Pavyzdin,
beveik dvidešimt reikalauja vietos namų sargų, vartininko,
vienas zakristijono, povandeninio narų no, geležinke-
lio ženklaivio, speciališko pollicisto, tujono (steward'o);
valdytojo (managerio), estulioid'o darbininko, istikiminio
pasuintinio, asbestos darbininko, šarvadirbis, keliau-
gruočio bičių prižiūrėtojo, raštininko, ligintojos, ir t. t. La-
bai retai kada pasitaiko į ką tik minėtos vietos ir įvairias
kitas pareikalavimas darbininko, ir nors mes labai norė-
tum, bet gaila kad negalim užganėdinti su tokiois speci-
jalybėmis žmonių. Geri mechanikai ir prastų darbų dar-
bininkai reikalaujami visuose dideliuose fabrikuose.“

Praeitas gruodis ir sausis parodo didžiulius skaičių
žmonių, kuriems tikrai buvo nurodyta darbo vieta per
Suv. Vals. Darbo Padalinimo Sakos susidedančios iš
Pensylvanijos, Delaware'ės ir West Virginijos valstijų.
Gruodžio mėn. 329 žmonių tapo patalpinę į darbo vieta,
o sausio 405, išvisu per tuos du viduržemio mėn. 734
žmonių pristatyti prie darbo.

Visą šitą patarnavimą, darbininkams telp ir samdinin-
kams suteikia Suv. Vals. valdžia visiškai dykai. Norinti
žinoti arba kokio paaiškinimo ir reikalavimai darbo ar
darbininko užėjė ar pranešė mums laišku adresuojant
U. S. Labor Distribution Branch, 135 So. 2nd St., Phi-
ladelphia, Pa. ar Berger Building, Pittsburgh, Pa. — gaus
užganėdintą atsakymą.

Meksiko.

Villa pasivogė 70 arklių nuo amerikiečių raitelių.

Washington, 10 balandžio. New Meksiko Senatorius
Fall ištyręs nuodugniai Meksikos pasienio padėjimą, pri-
stėno savą draugui republikonui, New Hampshire sena-
toriu Gallingeriui raportą, kuriame jis tarp kitko nuro-
do, jog Columbus'o maštynėj Villos banditai pavogė nuo
Amerikos kareivių 70 arklių ir pabėgo. Šis jau viens fak-
tas parodo, kokia netikus tarp Amerikos kareivių discipli-
lina ir menkas prisirošimas atmušti tokių Villos plėšikų
antpuoli.

Patį žmones, pasak senatoriaus Fall informacijų, gy-
nėsi mažne visą valandą, kol pribuvo pagalbos kareiviai.

Amerikos ka launa turi apiešti Meksiką.

Washingtonė gauta telegramas, pranešančios, jog Car-
ranzos valdžia pradėda duoti suprast Amerikos kariume-
ni, medžiojančiai Villą, kad jos misija Meksike jau už-
baigta. Nors Villą nesugautas, bet jo kariūnė išvalkyta,
todėl amerikiečių taika jau nereikalinga ir net nepa-
geidaujama, kadangi patįs meksikiečiai jau galį toliau sa-
vo reikalus susitvarkyti.

Kaikuorė apsiatė kelbia, būk Carranza labai pažvelg-
tina traukia savo kariūnų amerikiečių generolo Per-
shingo armijos užpakalyje, tečiaus šios žinios valdiško
patikrinimo nėra.

Atsišaukimas

į A. L. R. K. Moterų Sąjungos Kuopas.

Amerikos Lietuvių R. K. Moterų Sąjungos Pirmojo
apskričio autrame susirinkime (vykusiamie Dievo apveiz-
dos parap. svetainėje Chicago, (1916 m.) kovo 17 diena,
buvo nutarta parengti Parodą Išdailių rankų darbelių
kaip tai: siuvinų, mezzinių, piešinių ir skaptoriškų, bei
visokių, pačių sąjungiečių padarytų dailės darbų.

Gezužio pirmą dieną, Parodos Komisija pradės tvar-
kyti parodon prisūstus dailės išdirbinius, nes nuo tos
(gezuž. 1) dienos bus mūsų parodos Komisijai pavesta
ruimingoji šv. Jurgio parap. svetainė — visos sanvaitės
laikui....

Taigi, suprantamas dalykas, kad visi rankų darbai,
pirma to laiko turi būti jau ant vietos Chicagoje,
pas A. L. R. K. Moterų sąjungos Išdailinink. gerb. poną
Antaniną Nausiedienę, 917 W. 33rd St. Chicago, Ill.,
kuri yra mūsų apskričio susirinkime išrinkta priimti, po
jos antrašū atitūstus, visus parodon siunčiamus daiktus.

Visų Parodos Komisijos narių bus didžiausia rūpestis
užlaikyti Parodon prisūstus daiktus tokiais kokie jie yra
— n e s u t e p t a i s. Parodoje išstytietjie daiktai nebus
leidžiami rankomis čipinėti, ar sudulkinai....

Už tobuliausiai nuveiktą dailės darbą bus duodama
aukso — medalio dovana; už antra, — paveikslas; už tre-
čia — visiems metams „Dienrašis Draugas“; už kitus
įžymius daiktus bus parūpinti tinkami pagyrimai, arba
smulkesnės dovanelės. Visų parodon atsiūstų daiktų
pavertinimui bus užprašyti mūsų geriausiai dailininkai.

Sanjungietes! mes pildome mūsų Seimo nutarimą, to
dėl visus kurios kuom galite prigelbėkite, kad ši pirmutinė
moterių sąjungos Paroda būtų pasekminga.

J. Rutkauskienė,

A. L. R. K. Mot. Sąjungos I apskrit. Pirm.

Žinios iš Europos kares.

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Verduno vyskupas keliauo ant liokomotyus pakajo.

Paryžius, 10 d. balandžio. Verduno vyskupas J. M. Moneignoras Ginisty, kurio katedra ir rezidencija dabar apėiausta armotų ugnia, atvyko Paryžiuo atlankyti šia susipietusių savo dijeceozijos katalikų. Jo Malonybė pasiklausias iš visų ramių gyventojų apleidio miestą, važiuodamas ant traukinio garvežio pakajo; kitokios komuni kaciijos jau nebuvo. Kaslink Verduno padėjimo vyskupas Ginesty taip papasakojo:

„Per penkis dienas ejo atkaklus bombardavimas. Aš vaikščiojau ten ir atgal iš katedros savo rezidencijos, ramindamas žmones, nors Verdune beveik visi rami užsilaikė. Palydėjęs paskutinius pabėgėlius į gelžkelio stotį, sugrižau namo. Tečiaus pasilikti ten negalėjau, nes kariška valdžia įsakė visiems apieisti miestą.“

„Aš leidau kelioms subatos vakare. Traukinių civiliams žmonėms daugiau jau nebuvo, nebuvo nei arkliai, nei automobiliai, nei kitokia vežimo. Gelžkelio stotyje radau vieną garvežį (lokomotivą), kuris tuoj turėjo išėiti vandens parsigabenti. Aš užšokau ant pakojos, ir inžinierius sutiko mane pavėžyti, iki kol jis važiuos. Toliau kelione užsigaudo pėkščias ir ligonbuti fronto užpakalyje.“

„Vokiečiai su didžiausia furija veržiasi ant Verduno, bet jų bombos nors sunaikis namus, tečiaus miesto niekad nepaime.“

Vyskupas laikiniaus apsisoto Bar-le-Du'e, apie 30 mylių į pietus nuo Verduno, ir čia rūpija išvytais iš savo pastogių pabėgėliais.

Vokiečiai paėmė mylią pozicijų palei Meuse'ą.

Vokiečiai besibelzdami be atvangos abiem Bethincourto šonais, į šiaurvakarius nuo Verduno, sugėbo paimti daugiau nei mylią prancūzų pozicijų į pietus nuo Haucourt, kurį tai kaima perėitą serėdą sušturmuota.

Tečiaus toliau į rytus nuo Haucourto vokiečių pasistengimai nūėjo per nieką ir prancūzai garsina, kad jie net laimėjo patogesnes pozicijas.

Rheimsą vėl bombarduoja.

Kaip Paryžius telegramais praneša, jau trečia savaitė kaip bombarduojama Rheims'as. Pastaromis dienomis tas sistematis bombardavimas juoba pasiaršino ir perėita pėtynia ant to miesto paleista 1.000 kanuolių šūvių. Miesto prefektas išsiuntė iš ten visus paliegusius senelius užlaikomus prieglaudose, kad apsaugojus jų gyvastį.

Naujas vokiečių suokalbis.

Vancouver, B. C., 10 balandžio. Laikraščiai atgabenditi čia iš Shanghajaus garlaiviu Empress of Russia suteikia smulkias žinias apie neseniai atidenžat vokiečių pliaua nalkinimui tiltą ant Mandžurijos gelžkelio, jungiančio su Rusijos teritorija. Prie to buvo sumanyta ant Empress of Russia padėti bombas pirmą išlpauskiant link Vancouver'o. Suareštuoji kol kas du Shanghajaus perkupčiai, tėvas su sūnum.

Naujos austrų kanuolės Italijos fronte.

Londonas. Paskiausias Italijos karės būro apskelbimas sako, jog tarpe Adige ir Lugana kionių austrai paleidė ugnį iš naujų labai stiprių batarėjų, bet italai prieš jų tinkamai atsilaikė. Aplinkui Cargasanio ant ežero Caldovazzo italų artilerijos ugnis padavė milžiniškas fejbas ir smarkiai sugadino fortą Lucerna viršutiniam Astico.

Ant Isonzo irgi buvo pastaruoju pasėlusis šaudynė višame fronte, ypač kalnuose į šiaurvakarius nuo Goritzia.

Anglij nustojo 3.000 kareivių ant Tigriaus.

Berlyno raportai praneša, jog Anglijos kariuona Mesopotamijoj kruvinaisiais sešiu valandų mušėje netoli Palohio tapo turkų smarkiai stumūta. Po tai batalijai suskaičyta 3000 negyvų kareivių.

Menki vokiečių laimėjimai Prancijoje.

Londonas, 12 balandžio. Nors kova abiem upėse Meuse šonais (apie Verduną) šelsta su baisiausiu įtegu (tempimu, tečiaus vokiečiai nepasit jų pasizyrimui, labai mažai te laimėjo Caillette miške, ir pietryčius nuo forto Douaumont'o. Prancūzų raportai sako, jog jie atmuše toje srityje vokiečių atakas su neapsakytai dideliais pastariejiems nuostoliais.

In vakarus nuo Meuse vokiečių antėpuolis į šiaurę nuo Cumieres taipgi buvęs atmuštas, neveizint to, jog Vokietijos sosto įpėdiniu kareiviai leidė ugnies prozektorius ant prancūzų. Dar toliau į vakarus, į šiaurčius nuo Avocourt'o vokiečiai atmuše prancūzų atakas.

Prancūzai paskandino Austrijos laivą.

Iš Londono praneša, jog perėitą subatą prancūzų povanėdinis laivas paskandinęs Adriatiko jūrose, Austrijos transportinį laivą gabenantį kareivius ir karo reikmenis.

Telegrama iš Marselies tvirtina, jog Viduržemio jūroje teutonų submarinas apšaudė be jokio perspėjimo prancūzų pasažierinį garlaivį Colbert, bet šiam pasisekė padidintu savo greitumu pabėgti.

Submarinų kampanija. Londonas, 10 ba-

landžio. Atėjo raportai, kad povandėniniai laivai paskandino pastaruoju aštuonis garlaivius, kurių šeši buvo Anglijos ir du neutralių šalių — Ispanijos ir Norvegijos. Didžiausias iš Britanijos paskandintų laivų buvo „Silks worth Hall“, 4.777 tonų krovos; jo ir trys tarnybos sanariai turbūt žuvo, nes jų niekur tarp išgelbėtų nesurandama.

Žinutės iš visur.

Kynų revoliucionieriai pertraukė laikinai maštus.

Pekinas, 10 d. balandžio. Sėdueno provincijos gubernatorius, generolo Chen Yai pašrūmu, maštintinku vadas Tsai Ao sutiko trisdešimčiai dienų pertraukti maštus Yunnan provincijoje pakol eis derybos tarpe revoliucionierių ir Yuan Si Kai'aus valdžios.

150 kincičių užmušta.

Shanghai, 19 d. balandžio. Anglų-Kynų pasienyje vakar, užpuolė valdžios kareivius 200 Hong Kongo revoliucionierių. Atėdus kareiviams pagelbai, maštintinkai tapo iškrikyti. Abi pusi toje muštynėje pražudė 50 žmonių; sužeistųjų skaičius dar didesnis.

„China Mail“ praneša, atsitikus šaudynėi Shakee distrikte tarpe Kwang-Tung provincijos gubernatoriaus kareivių ir maštintinkų. Sitoje detoje užmušta šimtas žmonių ir keli šimtai sužeisti.

Pabrikai Rusijai.

Inžymus Svedijos elektrikas inžinierius Olof Lundguist neseniai atvykęs New Yorkan iš Stockholm, pasakojo, kad Rusijos valdžia nesigailėdama leidžia pinigų patraukimui pašaliečių korporacijų įsteigti Rusijoje pabirkus, kad, po karei nereiktų jų prigulėti nuo Vokietijos išdirbystės.

„Kada aš buvau Petrozraudė, sako Lundguist, valdžia kalbino pašaliečius įsteigti pabirką, žadėdama duoti tam siekti daug žemės ir palikuosuoti nuo taksų Rusijoje sveitimus išdirbimui. Virs to valdžia apsiėmė tuos pabirkus aprūpinti įvairios rūšies medžiaga per du metus nuo taksų paskelbimo po karei.“

Dar keturis bombininkus suareštavo.

New Yorkas, 19 bialandžio. Beveik po vienuolikos mėnesių besidaravimo Amerikos detektivių paėmė po areštų dar keturis įžymius vokiečių, bombų suokalbininkus. Jie apkaltinti dėjime padeigančių bombų ant garlaivių, gabenantčių iš Amerikos amuniciją ir maistą tarkininkų viešpatijoms. Policijos nuomone, tie arestantai kur kas vyresni organizavime vokiškų suokalbių, nei Robertas Fey ir jo draugai, kurie tapo suareštuoji už panašią kaltę perėitą spalį mėnesį. Tečiaus ištariama dar stambesnis rūšies pūkščia.

Paskiausia patekė į policijos rankas keturi vokiečiai suokalbininkai šie asmens: Ernest Becker, elektrikorius ant North German Lloyd linijos garlaiviu „Kaiser Friedrich der Grosse“, kuris laike karės atvėi dabar internuotas New Yorke. Kapitonas Enno Bode, superintendente asistentas Hamburg American laivų priestolėje, Hoboken (New York). Kapitonas Charles von Kleist, New Jersey agrikulturos ir kemiškų darbų Hobokene superintendentes, ir kapitonas Otto Wolpert, Bloomfield, N. J., Atlas linijos (Hamburg American laivų kelio šakos laivų priestolėje) užveždžia New Yorke.

Beckeris prisipažino policijai dirbęs bombas ir perėavęs jas kapitonus von Kleistui. Pastaruoju namuose, menama, jų buvę keli šimtai ir aše du šimtu Zemdribystės, (Agrikulturos) kemiškų dirbtuvė. Tas pabirkas atsidarė tik karės pradžioje.

Norvegija įleis moteris ministerijon.

Christiania, 9 d. balandžio. Norvegijos Shortingas, argu parlamentas nusprendė 91 balsais prieš 14 moteris priimti ir ministerijos valdybą arba Viešpatijos Rodą, kuri susideda iš devynių sanarių.

Juodų kačių sala.

Sitoki vardą įtejo Chataham sala Namiam okeane, apie 730 mylių į vakarus nuo Ecuadoro pakraščio. Joje tokia daugybė yra kačių ir visos išsimtinai juodo plauko, kad joks kitas salos pavadinimas taip nepritiktų, kaip Juodų Kačių sala. Kas aršiausia tai tos katės ne pelės su žurkėm medžioja, bet žuvis ir vėžiūns. Gyvena jos vyriausia lavos sklydė.

Baltgudžių laikraštis Vilniuje.

Sausio 15 d. š. m. Vilniuje išėjo baltgudžių laikraštis vardu „Homan biala ruskaja wileńskaja czasopis“. Spaudinama lotinų raidėmis.

Vokiečių kalba Lietuvos teismuose.

„Kownoseche Zt.“ praneša, jog Kaune nuo kovo 1 dienos pradėjęs veikti valstybinis teismo rumas. Visos bylos, teiravimas, nusprendimai vedami vokiečių kalboje. Jei viena iš pasidavusių į teismą pusių nežino vokiečių kalbos, gali reikalauti vertėjo.

— Iš Atenų Reuterio telegrama praneša, jog Graikijos finansų ministeris Dragonis atsiskė nuo savo valdžios pareigų. Jo vietą užėmė komunikacijos ir justicijos ministeris Rhallis.

Kaizerio sunus — Lietuvos karaliu.

Paryžius „Journal“ patalpino žinute, jog Vokiečių kaizerio penktasis sūnus, Princas Oskaras, tapęs apėanktas Lietuvos karaliu.

Tolesniai tame laikraestyje rašoma, jog balandžio 2 diena š. m. kaizeris lydimas Princos Oskaro ir feldmaršalo Hindenburgo atvykęs į Vilnių, senovės lietuvių sostine, ir tenai aplankęs Lietuvos kunigaikštį kapus, bei jų palociaus griuvėsius. Tenai, kaip sako „Journal“, kaizeriui išteikta raštas, suteikiantis Lietuvai neprigulimybę ir paduota prašymas nuskirti Princą Oskara Lietuvos karaliu.

Kiek ta žinia yra teisinga, sunku pasakyti. Vienok malonu pastebėti faktą, jog Europos spaudoje dažnai keliami balsas apie reikalingumą suteikti Lietuvai neprigulimybę.

Iš mūsų naujokynių.

NORWOOD, MASS.

Cionai 6 d. balandžio socialistai su laisvamaniais surengė prakalbas savo svečiams iš Lietuvos, p. A. Bulotai, jų žmonai ir Zemaitėi. Tos prakalbos įvyko lietuvių Labdarybės sveitainėje. Pirmutinis kalbėjo p. Bulota, iškalnuo paaiškines, jog jis negraudėsis publikos, piešdamas bausius karės vaizdus, bet pasakosias vien gryną teisybę. Tečiaus kad emė po to kalbėti, nieko viršaus nepasakė, kaip vien atkartojai jau visuos žinomus dalykus, grįžtiems nuo pirmesnių svečių iš Lietuvos. Skirtumas vien buvė toks, kad p. Bulota, nors kaip mokytam žmogui ir būvusiam Dumos atstovui nepriderėjo, nemandagiai pakritikavo Lietuvos Centrali Komitetą, apšienkdamas net su teisybe. Taip, paveizdan, p. B. aiškino, kad minėtas komitetas gauna kas mėnuo po 100.000 rublių pašelpo iš „Tatjanos fondo, o tai pinigais nėselpias badaujančių žmonių, bet įsteigęs lietuviams studentams džiovininkams sanatorija ir Yeo gimnazija, ką jis aštriai pamerkia. Viena, visi žinome, kad Centralis Komitetas kur tik prieina badaujančius karės pabėgėlius ir kuomi gali šelpia. Antra, sanatorijos įsteigimas sergantiem mūsų studentam, kurių Lietuva toli graud neperdą teturi, ir gimnazijos parūpinimas išblaškytiems lietuviams mokslieviams, anaipol nėra joks kriminalas, bet didelis nuopelnas. Toks būdas apsaugos mūsų jaunimą, gyvenanti tarp pašaliečių, nuo nutatumo.

Prie to gi ir socialistų gerb. atstovai renka aukas koikiam ten „Ziburėliui“, vadinas tos draugijos reikalama.

Toliau p. Bulota da nepamiršo pakibinti p. Simkuso, kam jis, girdi, šmeižęs p. Zemaitę ir kad jis, esa, yra riebiai už savo prakalbas apmokamas.

Antra iš eilės kalbėjo p. Zemaitė; jį ir gi nieko naujo nepapasakojo, bet vaizdžiai ir graudžiai nupiešė lietuvių dabartinis vargus, kuriuos jį savo akimis matė Vilniuje ir kitur. Jos kalba žmonėms patiko.

p. Bulotinė ragino klausytojus aukoti „Ziburėliui“, aiškindama, kad po kareli Lietuvai reikiąs būtinai gerų revoliucionierių. Iš to galima numanyti, jog „Ziburėlio“ mokslo įstaigos užsima mūsų jaunimo prirengimu prie kokios ten revoliucijos, tik Dievas žino kur, ar Rusijoje, ar „neprigulimingoje“ (po kareli) Lietuvoje? Jeigu taip, tai p. Yeo gimnazija mūsų tėvynei daug didesnę naudą atneš, negu p. Bulotų atstovaujamas „Ziburėlis“.

Kiek per šias prakalbas surinko pinigų, neturėjau progos patirti, tečiaus atrodo, kad ne mažai. Dieve, jiems padėk, tik bile gerliems tiklams juos suvartuoti.

Girdėjęs.

PHILADELPHIA, PA.

Misijos. No 2 iki 9 balandžio šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Tėvų Marijonų Kongregacijos kun. F. Kudirka davė misijas. Skelbė Dievo žodi po du kartą i diena suaugusiems, o kartą mokyklos vaikams. Philadelphiaus lietuvių katalikai ilgai minės tas misijas, nes gavo iš jų didžią naudą; giesni pažinimą Jėzaus Kristaus mokslo, atsinaujimą gyvame tikėjime. Per misijų laiką daugiau tikstantis žmonių priėjo išpažinties, priėmė šv. Komuniją. Kad Philadelphiaus lietuvių katalikai trokšta klausyti Dievo žodžio ir Jo malonės, parodė tai, kad jie kosokantingiausiais rinkosi ir bažnyčioje per visas misijų dienas neišskiriant nei tų dienų kada ljo lytus.

Dieve, užlaikyk mums, ką mums suteikė!

Zvirblis.

Didelis

„Paveikslų išpardavimas.“

Tas išpardavimas tešis tik prieš Velykas ir trumų laiką po Velykų. Norintis savo namą papuošti gražum koiki šventojai arba taip sau paveikslu, puikiuose auksočiuose rėmuose, čia galės gauti už pusę kainos ar pigiau. Norėdami pirkti, neatideliokit, atsilankykit greit, tai turėsite iš ko pasirinkti.

M. MILUKAS,

416 Hooper St., Brooklyn N. Y.

Prie Grand St., arti Union Ave.

Katalogas Knygu

Kun. A. Miluko išleisti

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl. 60

Antanukas. Apsysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 15

Bajoro Vuošvis. Apsysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 15

Biurokratai. Apsysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25

Gyvačių Karalius. Ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 10

Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25

Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl. 75

Kova ties Zalgrivais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasia (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa. 31 pusl. 25

Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20

Kaip Elzidutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20

Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10

Kardinolo Mercier gramata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą 5

Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5

Kun. Dr. M. Gustaitis 5

Laisvės Metu. Apsysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl. 75

Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa. 75

Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiausi vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas. 1.50

Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga. 262 pusl. 1.50

Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštaiš kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl. 50

Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 50

Mūsų Socialistai. Apsysaka iš paskiausių Lietuvos atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl. 15

Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl. 10

Mūsų Išganytojas Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikėlais. 75

Nekaltystė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25

Pamokslai be kunigo. Pamokslai ir evangelija kiekvienam nedideliu. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl. 1.00

Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės. 15

Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl. 1.00

Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždės“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10

Algimantas arba Lietuvių 13-ame šimtmetyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50

Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės anysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75

Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl. 1.00

Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašius Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 109 iliustracijos (paveikėlai); 2.00

Audeklo aparatai 2.25

Skuros aparatai, pauksuotais kraštais 3.50

Ne Mieste Laime. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermitė. Lietuviškai vertė Pranašius Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00

Slapūs ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 60

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00

Sventųjų Gyvenimai. Skaitymui kiekvienam metų dienai. Su paveikėlais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Vieni keturi tomai 3.00

Drūtais audeklo aparatais 3.60

Skuros aparatai, pauksuotais kraštais 6.00

Valdžio Elė. Su velionio plačia biografija ir paveikėliu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl. 75

Našlaičiai. Likimas tulso šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rūdolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Ildargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 6

Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždė“ Spaustuvė. Shenandoah, Pa. 1907 m. 60

Susikaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20

Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Kori? Parašė kun. A. C. C. C. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10

Saulės nusileidiant. Iš mūsų Karlonės. Kadedu vakaras. Satrijos Ragana. apysakė. Shenandoah, Pa. 63 pusl. 15

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (elėmės ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00

Trumpas Katekizmas 10

Valdimierius. Grazi apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10

Užsiekant augščiau mirtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu:

“ZVAIGZDĖ”

3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.

416 Hooper Street, arba Brooklyn, N. Y.

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigos muzikos konservatoriją New York'o mieste, duoda smuiko lekcijas (ant pianos, smuiko ir visų pušiamų instrumentų) savo rezidencijoje. Išimtinuose atsitikimuose gali atsilankyti i mokinių namus ir ten duoti reikalaujamus lekcijas.

Kreipkitės asmeniškai arba per laiškus šiuo adresu:

PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susiršimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinamieji Mainų Dūkai, Parako dūmai ir Astmos aptuėres pagelba vartodami Father Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo vatrųsių mainieriu, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUOKA VIŠOŠE APTEKŠOŠE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipog

Father Di Ielsi's Grumuliavimų Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir pūnalkina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, dikeletėjimų, šilgsmu, ištimimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karietas visokiose progose

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas, parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranašienės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikėlais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuosti daugybe iliustracijų.

Iš indomausiais beabejo yra aprašymai lapučių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus indomus aprašymai abiejų Rusijos sostiųjų, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo aparatai 2.25
Skūros aparatai su pauksuotais kraštais 3.50

Galima gauti „Zv.“ Knygynė

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigos daktarytės mokslus Jefferson Medical College'je su pagarba Specialistas skų i-gose, nosies ir gerklės. Gydo pasekimingai motery ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin str. SHENANDOAH, PA

Prenumeratoriams

Kurių prenumeratos laikas pasibaigė, teiklėtis nesivėluoti ją atnaujinti, kad nereikėtų sustoti laikraščio siuntus. Užsimokėjusiems iškalno už metus, duodame pasirinkti iš mūsų katalogo už 1 doleri knygų dovaną. Užsimokantieji už 2 metus (\$4.25) gauna dykai dve-nimus šventųjų drūtais audeklo aparatais.

Saoninga gospadinė

visada turi savo namuose butelink, Dvo sictier'je

PAIN-EXPELLER

Nesabejojantis būdas širimuosi nuo skaudėjimo Reumatizmo, peršaldimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tikrai su pažymėtu marke „IKARA“

25c ir 50c butelinkai visose apšvietose

P. A. D. RICHTER & Co., 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos Žv.“ knygyne.

BALSAS Amerikiečių Lietuvių ir Tėvų Šventąjį Leona XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminio, Jozavito, ir Kunigaikščio Merklio Gedraičio, Zemaščių Vyskupo

BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5

DIENELEI BREIKSTANT. Žalvarnio elėis 20

GAMTA — SVEIKATA SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Teigiama retas kuris atsakantiesi apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluošteli reikalingiausių apie sveikata žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 5

GYVOJO Ražančiaus istatai 6

KIPSAI PINTINEJE ir dvi žuvelės. Dvi apysakėlės 5

MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusiems lietuviams apsakymėlis 8

MILIES AUKA. Apsysaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų 6

OBRUSTELIAI. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25

SVENTŪJŲ AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiekatymui ir lošimui 25

TRUMPAS LIETUVOS APRAŠYMAS. Su paveikėlais. Pamokinantys pasiekatymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Laiškams ir pinigams siųsti adresu:

“ZVAIGZDĖ”

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmutinis Lietuviškas New York

UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI KREIPKITES PAS SAVUOSIUS

Mes patėjimom, kad butiniai yra reikalingi lietuviams New York'e UZEIGOS NAMAS. Tiesi mes ir įsteigim šio užeigos namą, kuris randasi po numeriu 498 Washington Str., kampa Spring Str. New York City. Brangų, kolaukninkai, kuris manot keliauti į Lietuvą, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigos namą, o gaušite sauliniškus patarimus. Mes pasitinkam New York'e pasakierius, pribuvusius iš kitų miestų. Sutelkiam į jėgas nakyngę ir parpinam pasportus konsulei.

PARDUODAM LAIVAKOTES

ant drūtais ir geriausiai garlaivų už pigiausias kainas iš Lietuvos ir į Lietuvą. Siūndam ir išimatom pigius visų viešpatybių, midamas iš kur ir kur nori važiuoti. Meldimas kreiptis pas mus su visokiais reikalais į aršymiausį jūneoficijos aršper laikus.

Ger. J. Bartašius & Co.

498 Washington St. 416 Hooper St.
Cor. Spring St. Prle Grand St. Ext.
NEW YORK, N. Y. BROOKLYN, N. Y.

261 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnė! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Invaicraus skaitymo tikėjimisko ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydams atiras nemaža savo dvasiai paguoda; atiras taip pat išaiškinimą visokių abejojimų ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartu ir mėnesi.
Kaina liko ta pati: 75 c. metams.
Kas atsiųs už r. c. krasos ženklelį (stampa), gaus vieną numerį pasiūlygti.
Prenumeratą galima siųst ir krasos ženkleliais.
Adresas: „TIKYBA IR DORA“
161; W. North ave., Chicago, Ill.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.
„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie linijas, apie darbininkų judėjimą.
„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.
„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius nuotikis visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.
„DARBININKAS“ visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.
„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
„DARBININKAS“ nuolat išleidinėja knygelę, kurios dailumui, gražumui, turiningumui, pigumui viršija visas išleistas.
Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:

„DARBININKAS“
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jei trokšti apšvietos

Ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisavaitinį, ilustruotą jaunimo laikraštį „VYTIS“
„VYTIS“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.
„VYTJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų literatu ir sudentų.
„VYTJE“ rasi žinuočių iš Amerikos bei Lietuvos jaunumo mėsės gyvenimo.
„VYTIS“ leidžiamas tautiškai—katalikiškoje dvasioje.
„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija. Metam „VYTIS“ kanuoja \$1.50, pusmečiui 75c.
L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už mėnesines mokesitis.
Priešuk savo antrašį ir už 2 c. ženklelį, o viena numerį pažirūrėjimui prisiųsime veltui.
Visais reikalais kreipkitės:
„VYTIS“
731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užsirašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išaina kiekviena petničia 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metų 65 c. Kitose viešpatystėse metams \$1.50 pusei metų 85c.
„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.
„SANTAUKA“ talbina pamokinančius straipsnius, poezija, vaizdelius ir satyra.
„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautiškoje dvasioje.
Pasiūlygti vieną numerį siunčiamame dykai
Santauka
2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

„Tautos Rytas“ mėnesinis Blatvininku laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:
REV. J. VALAITIS
28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentinus daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakant abu — \$3.25
- 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00, Abudu \$4.00
- 3) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00, Abudu \$4.00
- 4) „Draugas“, — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ —
Visi kartu — \$5.25
- 5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00, Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora.“ — Visi — \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytis“ \$1.50, Abudu — \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytis“ — \$1.50, Visi — \$4.00
- 11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytis“, „Tikyba ir Dora.“ — Visi — \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vytis“ Abudu — \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytis“ Abudu — \$1.75
- 14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytis“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ (2.00, arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ — \$1.00, Abudu — \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Abudu — \$1.50
- 17) „Vytis“ ir „Zvirblis“ Abudu — \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis“ Abudu — \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vytis“, „Zvirblis“ Visi — \$3.50
- 20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Visi — \$4.25
- 21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Zvirblis“ Visi — \$5.25
- 22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytis“ ir „Zvirblis“ Visi — \$7.25

Pašaga: Čia dar nepaminėti: „Maldavėis“ — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne būtinai pamatais eina: „Tautos Rytas“ — 50c, kurs ir taip baidai pigus, ir „Pažanga“, — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai pasiskėjęs.

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakcija nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršminėtas kainas:
A. MILUKAS & CO.
3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti gyyti tikrą šviesą, užsirašyk laikraštį „Šviesa“

kuri skaitydams pats apšviėsi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.
„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.
„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.
Visokiais reikalais kreipkitės adresu:
46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia indomiausias atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreiciams.
„DRAUGAS“ remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.
„DRAUGAS“ kelia tautišką susipratimą, platina katalikiškai lietuvišką kultūrą.
„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.
„DRAUGAS“ metams tekašuoja tiktai \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pašta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.
Užrūbėje „Draugas“ dienraštis metams \$6.
„SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kašuoja tik \$1.50.
Atskiras numeris po 3c.
Visais reikalais kreipiantis adresuokite:
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St. CHICAGO, ILL.

Mato Miluko
SPAUSTUVĖ
Atlieka įvairiausius spaudos darbus.
Apskaitymai už darba suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.
Sykiu čia įsteigta
„Zvaigždės“ Skyrius
kuriam galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsakyti laikraštį ir t. t.
416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

L. D. 'Phone 586
DOMIN. BRAZINSKAS
Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas
LIETUVIS GRAGORIUS
79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo veļimus ir automobilius	Patarnavimas visiem be skirtumo
Pasivažinėjimui	Sąžiningas
Veselijoms	Užganėdinantis
Krikštynoms	Greitas
ir t. t.	Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje no mažiausio ir pigiausio ženklelio iki pigiausios Karūnos arba Vėliavos.
Nuo menkiausio guzikučio iki Pukiausio aukšnio medallo. Visą atliekame pigel ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstantams draugiju.
Naujos draugijos reikalaukit sampliū, o senos pasiūkit savo vieną seną ženklelį arba šarpa, o mes ant paskirto laiko darba atliksime.
VISUOMET SU PATARNAVIMU.
M. A. NORKUNAS,
166 Melrose Str. Montello, Mass.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukšnių, eldabrinų ir aukšnių laikrodžių, teļgi visokių religijū daiktų. Kas nori perliksinti, tegul prisidūna 10c. stampom, o aplisius mano didįjį katalog, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.
Kas užsirašs paa mane „Zvaigždė“, tas gaus knygą „Basaavai žias pasakos“ vertis \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygy, vertis 1 dol., dovanai. Visų senas paštatamas
Povilas P. Mikalauskas,
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Juokų, pašapos, pajuokos Laikraštis „Zvirblis“

Nuo spalį mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: „ZVIRBLIS“, kurs visiems didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už ištisu metus prekluoja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimta surastų prenumeratorių (metiniū) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingą praleisti luosą laiką ir širdingai pasiūokti, tuojau pasikvieskite iš savo namus „ZVIRBLI“
Box 576 Forest City, Pa.

Dovanos!

Kas mums prisiųs \$2 prenumeratos už

ŽVAIGŽDE

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygu.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerį knygu, bet ir Režančių iš brangių akmenų su paukuotu kryželiu ir škaplierių medaliukėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygų:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 18-AME SIMTMETyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 162 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMBOSE. Kardinnolo, Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl. 1.00
- KOVA TIES ZALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) 25
- NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaščių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADZIA IR ISSIPLĖTIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 235 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfs Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlagas. 72 pusl. 25
- PATRIMPO LAISKAI. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIJALISTAI. KAS JIE? IS KUR ATsirADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civinskas. 124pusl. 10
- STEPONAICIO RASTAI. Pilnas pomirtinis vilonies raštų (eilėmiė ir proza) išlidimas. 121 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOIJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba, šioje knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl. 1.00
- VAICAICIO EILS. Su veilonio plačia bijografija ir paveikslu. 157 pusl. 75

Kurie užsirašę ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikią knygu

Gyvenimai Šventųjų

Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario **Algimantas** ARBA LIETUVIAI Istoriską Romaną XIII SIMTMETyje.

Siunčiant pinigų adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST. PHILADELPHIA, PA.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taiso namus, bažnyčias ir tt.

Specialistas Altorių, Spaviednyčių ir Ambonų dirbime ir Ofisų įrengime.

Apskaltymai už darbų išnuošiami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Algimantas

arba Lietuviai XIII simtmetyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Vilnia politikų Lietuvos kalboje istoriska apysaka, 5-ose tomuose

Kaina atskiro tomo 30 c.
Visi 5 tomai vykiu 82.50

"Žvaigždė"

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paruoša Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvių Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnytnių daiktų. Pasigalima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persikrinti

4549 So. Hermitage Ave.,

CHICAGO, ILL.

Telefonas, Dickinson 2990 M.
Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 iki 11 rytu
- 2-4 vakarų
- 6-8 vakarų
NEDELIONIOMIS - 9-11 rytu
- 1-4 vakarų

Zvaigždės Agentai.

Mr. Povilas P. Mikalauskas,
213 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr. Iv. Nausledas,
87 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. K. Jocius,
P. O. Box 166
Somerville, Conn.

Mr. J. Kovas,
21 Congress St.
Waterbury, Conn.

Mr. J. Jaroševičia,
1043 Washington Str
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
361 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Mr. John Naujokaitis,
47 Planet Str.,
Commercial Road,
London, England.

Mr. A. Pygožalski,
8014 Sawinski Ave. N. E.
Cleveland, Ohio

Mr. P. J. Budginas,
4549 S Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,
166 Melrose str.,
Mortello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
31 Lincoln St.
Brighton, Mass.

Mr. Antanas Žurinkas,
483 Gregory St.
Bridgeport, Conn.

Mr. Cas Paukštis,
40 Ch. Irish Str.
New Britain, Conn.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine St.,
Rumford, Me.

Mr. J. Navadauskas,
Simpson, Pa.

Mr. M. Valkšnoras,
411 Add St.,
Homestead, Pa.

Mr. Jonas Šaučunas,
41 Johnson st
Bridgeport, Conn.

Mr. Vincas Jusas,
2819 Brighton ave
Seranton, Pa.

Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. F. Stankus,
957 Jenne Str.
Kenosha, Wis.

Mr. Antanas Ramoška,
514 W. Saratoga St.
Baltimore, Md.

Mr. A. Drabišis,
51 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norint pirkti gerų farmų su tricholais, sodais, kėpėtais laukais, ir nešdirbtos geros žemės, nebrangiai lengvu šmokėjimu, kreipkitės prie mūsų seniausiai teisingiausių farmų pardavėjų. Mūsų vieninteliai esame užtiktojai ir apgvedotojai didžiausias Lietuvos fermerių kolonijas Amerikoje. Kur apgyvendinome 360 lietuvius farmose, kurie turi ir Ukilios Draugystės ir kurie trumpu laiku rengias išieiti Scottville, Mich. Amerikos Lietuvos Ukolininkystės laikraštį. Tai didžiaji Lietuvos fermerių kolonija raudus ant gerų derlingų laukų puikliausioje apytinėje mieste Scottville ir portavo mieste Ludington, Michigan Valstijoje, Mason County. To puikioje apytinėje mės turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galima laisva išstatyti Lietuvos fermerių apgyvendinti. Rašykite toje ir įsėskite 4 centus krastos ženkleliu, mūsų prisipaime tos kolonijos žemlapij ir parduodamųjų farmų puikų Katalogą su daug paveikslų iš Lietuvos fermerių gyvenimo. Adresuokite:

A. KIEDIS & CO.
Peoples State Bank Building
Scottville, Michigan.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuvos Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Paruodame laivakortes ant visokių laivų į kraują ir iš kraują.

Siunčiame pinigų į visus dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikome didžiausią krautuvių vyriški drabužių, žėvėrykių ir skrybėlių; turime didelį departamentą aukštesnių daiktų: laikrodžių, žėdų, aplykių, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygu: maldaknygių, istorijų, peesijų ir tt. Noredamas ką pirkti pirmusiais ateik pas mus, o būal užgėnėdintis.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiskai dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

“ŽVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS DARBUS GERALI, PIGIAI IR G

DRUKUOJA: KNYVAS, Cirkuliorius, TIKETUS, KONSTYTO VISITING IR BUSINESS CARDS, UKVETIMUS, VESELJUS, ROBERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkitės ant adresu:

3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardino Mercier gramata apie „Tikrą Patriotizmą ir Išlaikymą“ atspausda knygutės formoje (su Kardino paveikslu), gaunama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50. Adresuokite:

“Žvaigždė”

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.